

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР
ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-НИЛ ЧИҚИШИ
№ 50 (11.496).

28 февраль, якшанба, 1960 йил.

Баҳоси 20 тийин.

ТИНЧЛИК ВА ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ КУРАШЧИЛАРИНИНГ УЛУҒ АРМИЯСИ

ЖАКАРТА, 26 февраль. (ТАСС). Дўстлик вазити Индонезияда меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бугун тушдан кейин парламент депутатлари олдига катта нутқ сўзлади.

Парламент депутатлари, Индонезия Республикаси ҳукуматининг аъзолари, чет элларнинг Жакартадаги дипломатия вазоратларининг бошлиқлари, Индонезия ва чет эл журналистлари мажлислар залига тўпланиди.

Н. С. Хрушчев залга кириб келганда қарсақлар билан кутиб олинди. Ҳама ғўридан туради. Парламент раиси Сартано фавқулодда мажлиси очиб ҳатто эълон қилади ва Н. С. Хрушчевга қарата табрик нутқи сўзлайди. Мен, — дейди Сартано, — Н. С. Хрушчевнинг парламент маж-

лисида келиши муносабати билан парламент депутатлари номидан хурсандчилигимизни изҳор қиламан. Шундан кейин Сартано депутатларни Н. С. Хрушчевнинг қисқача таржиманли ҳоли билан таништиради. Сартано Н. С. Хрушчевнинг тинчликни сақлаш ва мустақамлаш йўлидаги курашда қилган буюк хизматлари учун 1959 йил апрель ойида унга халқлар ўртасида тинчликни мустақамлаш учун халқаро Ленин мукофоти берилганини тасвирлаб бундай дейди: Бизнинг президенти-миз Сукарно ҳурматли меҳмонимизнинг ишига жуда аниқ баҳо бериб, қўйидагиларни айтиди: «Индонезия халқи азиз меҳмонимизни халқлар ўртасидаги дўстлик симболи деб, мустақамлашчиликка ва империализмга қарши кураш симболи деб, адолатли ва яшашга тинчликнинг симболи деб, худдас, кишининг бадавлат ва осойишта, тинч ва бахтиёр ҳаёт кечириш истаги симболи деб билди». Биз, — дейди Сартано сўзининг охирида, — беш министр Хрушчевнинг Индонезияга қилган бу вазити бугун инсоният учун адолатли ва яшашга тинчликнинг симболи деб, худдас, кишининг бадавлат ва осойишта, тинч ва бахтиёр ҳаёт кечириш истаги симболи деб билди.

Шундан кейин Индонезия парламенти депутатлари самимий кутиб олган Н. С. Хрушчев микрофон олдида келди.

Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

1960 йил 26 февралда Индонезия парламентида сўзлаган

Хурматли раис жаноблари! Парламент депутати бўлган хурматли жаноблари!

Мен ўз нутқимни гоҳат мўтабар йиғилишда менга сўзлаш имконияти берилганлиги учун самимий ташаккур изҳор қилишдан бошлашни истайман.

Мен сизнинг гўзал мамлакатингизга келишга лутфан тақлиф этганлиги учун ўз дўстим, президент Сукарнога алоҳида миннатдорчилик изҳор қиламан. Тинчлик учун курашчи, мустақамлашчиликка қарши курашчи президент Сукарнонинг буюк хизматлари бугун дунёда кенг эътироф этилган.

Хурматли жаноблари! Совет Иттифоқи Осиё ва Африканинг қаттиқ ва оғир курашда сиёсий мустақилликка эришган кўнчилиқ мамлакатлари билан самимий, дўстона муно-

сабатлар ўрнатилганлиги н жуда хурсандимиз. Бизнинг мамлакатимиз билан сизнинг мамлакатингиз ўртасида самимий дўстлик вужудга келди.

Ҳамага маълумки, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар билан Осиё ва Африканинг социалистик бўлмаган мамлакатлари ўртасида социал ва иқтисодий тузум соҳасида, идеология соҳасида анча тафовутлар бўлишига қарамай, улар ўртасидаги дўстлик гоҳат тез ривожланиб мустақамлаш бораётганлиги Габриел кўп сиёсий ароборлар таажжубланмоқдалар ва бунинг сабабларини сира ҳам тушуна олмаётдилар. Социалистик давлатларнинг Осиё ва Африка мамлакатлари билан дўстлиги туб ҳаётий проблемалар халқларимизнинг ният ва манфаатлари бир дигига

асосланганлигини тушуна олмаётган кишиларга нисбатан таассуф билдиришимизга мумкин. Сизлар билан биз тинчлик ҳамда тинч-тотув яшаш учун қатъий кураш олиб бораётган улуг армияга мансуб кишиларимиз.

Улуг Октябрь социалистик революцияси натижасида Совет давлати вужудга келган чоғда тинчлик тўғрисидаги сўзлар бу давлатнинг биринчи сўзлари бўлди. Биз Совет давлатининг ривожланиш тарихига назар солар эканмиз, фахр билан шунга қайд қиламизки, Совет давлати ташкил топганидан буюн ўтган ҳамма йиллар ичида уруш бошланишига қарши, тинчлик ва улашлар ўртасида дўстлик учун тинчлик курашиш келди. Улуг Лениннинг «Халқларга тинчлик» деган сўзлари бизнинг байроқларимизга ҳамisha ёзилиб келди.

(Давоми иккинчи бетда)

ЁШ ҚАЛБЛАР ДЎСТЛИГИ

ладлари эшитилди. Кенгаш қатнашчилари, шунингдек, Янгийўлдаги машина синаш станциясида, «Узбенеельмаш», «Ташсельмаш» заводларида бўлиб, қишлоқ хўжалик машиналари тайёрловчи корхоналар ва уни амалда синовиш станцияи иши билан танишадилар.

Пахтачиликка комплекс механизацияни жорий қилиш масаласининг муҳнома этилиши партияимизнинг пахтачилигини юксалтириш, совет кишиларини оғир кўл меҳнатидан озод қилиш, моддий-маданий турмуш даражасини янада ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганини яна бир бор нўрсатади. Қардош пахтакор республикалардан келган ёш пахта усталари, механизаторлар, сувчилар, бригада бошлиқлари, мутахассислар ўз муваффақиятлари ҳақида сўзлайдилар, фикр-лашадилар, тақриблар алмашадилар. Бизнинг республикамизда ҳам динҳатга сазовор ишлар бор. Пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаштирган кўп бригадаларда асосан комсомол ёшлар фаол ишламоқдалар. Андижонлик Маннон Жалолов, Самарқандлик Ҳаким Курбонев, сурхондарёлик Назирот Тўраев бошлиқ трактор далачилик бригадалари ўтган йили нувончи натижаларга эришди. Ме. лиқуан Умурзонов, Валентин Топ. но, Турсуно Охунова каби

пахта териш машиналарининг механизаторлари республикамиз фахри бўлиб қолди. Шу кунларда трактор-далачи, лики бригадаларини кўпайтириш ва мустақамлаш, турсуноий-меликўзчи механизаторларнинг сафини кўпайтириш бўйича қизгин иш бораётир. Бу яхши ташаббусни республика комсомол ташкилотлари эътибор билан ривожлантирмоқдалар.

Қардош пахтакор ёшларнинг Бутуниттифоқ Кенгаши янги ташаббус, шунга тақрибларини оммалаштиришда катта мактаб бўлади. Ҳаммаси дўстларнинг бу учрашуви меҳнат соҳасида ўзаро ҳамкорлигини янада мустақамлашга хизмат қилади, коммунистик нуриланганимизда қардошларнинг социалистик муносабатларида кучайди, меҳнатдаги зафарларимизни кўпайтади. Батимиз нурадоти, коммунизмнинг музадрар таънаси халқларимизнинг буюк ленинча дўстлиги, қон-қардошларча ҳамкорлиги туфайлидир.

Республикамиз меҳнатнашлари, сергайрат комсомол-ёшлари бу йил она-Ватанга 3 миллион 170 минг тонна «оқ олтин» топширишни ўзларининг муқаддас қардошлик, интернационал бурчи эканлигини чуқур ҳис этиб, шунга яраша ишламоқдалар.

БАМАСЛАҲАТ ИШ БОШЛАЙМИЗ

ЭРТАГА ТОШКЕНТДА ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ПАХТАКОР ЕШЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ ОЧИЛАДИ. КЕНГАШДА ПАХТАЧИЛИККА КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯНИ ЖОРИЯ ҚИЛИШДА ПАХТАКОР РЕСПУБЛИКАЛАР КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ҲАҚИДАГИ МАСАЛА МУҲОКАМА ҚИЛИНАДИ.

БУЮК ЛЕНИН ЯРАТГАН ДЎСТ. ҚОН-ҚАРДОШ УЛУҒ СОВЕТ ОИЛАСИНИНГ БАХТИЁР ЕШЛАРИГА — ВАТАНПАРВАР ПАХТАКОРЛАРГА АЗАМАТ ЕТТИ ЙИЛЛИК РЕЖАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА МУВАФФАҚИЯТЛАР ТИЛАНИМИЗ.

ХУШ НЕЛИБСИЗ!

Тошкент байрамдигидек исатилган, Ҳама жойда қизил байроқлар, пахта эмблемалари, транспарантлар, Пойтахтимиз Урта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозғистон ССР ёш пахтакорларининг 29 февралда бўладиган кенгашида қатнашиш учун келайотган қардош пахтакорларни кутиб олмақда.

Тошкент ёшлари тожикистонлик ўз пахтакор дўстларини қизгин кутиб олдilar. Тожикистон ССР делегацияси орасида Конибодом районидаги «Коммунизм» колхозининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи Нарзи Усмонова, «Митон Тўдай» совхозининг ўтган йили машинада 80 тонна пахта тэрган механик-хайдовчиси Шариф Тўрабоев, ўтган йили Тожикистонда пахтани биринчи марта импортсиз ташиган Куйбишев номи совхозининг шофёри Саидали Файзиев ва бошқалар бор.

Аэропортда Озарбайжон ССР делегациясини тантанали кутиб олинди. Озарбайжонлик ёш пахтакорлар кенгаши республикада ном чиқарган атоқли кишиларни юборганлар. Ўзбекистонлик Турсуно Охунова каби бу йил нузда машинада пахта теришга аҳд қилган Севил Назиева, 10-синфини битирган колхозда ишлаш учун қолиб, 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олган эвено бошлиғи Элмира Эскерова, республиканинг атоқли механизатори, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи Идрис Самедов ана шундай илгор пахтакорлардир.

27 февралда қардош Туркменистон ССР ёш пахтакорлари делегациясининг бир гуруппаси Тошкентга келди. Ўзбекистоннинг турли областларидан ва Қорақалпоғистондан ҳам ёш пахтакорларнинг делегациялари келмоқда.

СУРАТДА: ёш пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида қатнашиш учун Тошкентга келган Озарбайжон делегациясининг бир гуруппаси. (Чапдан ўнгга): Б. Мамедов, Р. Бабаева, Н. Керимов, Г. Мамедова, Р. Багирьян, Т. Носиров, С. Фозиева ўртоқлар. И. Глауберзон фотоси.

СЎЗ ЁШ ПАХТАКОРЛАРГА

БИЗ ҲАМ МАШИНАДА ТЕРАМИЗ

Элмира ЭСКЕРОВА

Озарбайжон ССР Измайлов районидаги Сталин номи колхозининг эвено бошлиғи

Колхозимиз мўл пахта ҳосили туфайли бой, колхозчилар фаровон ҳаёт кечиришмоқда. Шунинг учун ҳам пахта ҳосилини йил сайин кўпайтириш, таннархини арзонлаштириш учун курашяпмиз. Мен 1958 йилда 10-синфини битириб, Мамед Кулиев бошлиқ бригадада эвено бошлиғи бўлдим. Ун киши 20 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин» териб олди.

Бу йилги режаларимиз янада юксак. Эвеномиз аъзолари 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта етиштиришга бел боғладилар. Бу йил гўза парварлишда ва ҳосилни териб олишда машиналардан янада унумли фойдаланамиз.

Ўзбекистонлик машхур механизатор Турсуно Охунованинг аjoyиб ташаббуси бизни ҳам техникани ўрганишга, куз фаслида пахта териш учун атак тўтиб эмас, балки машинада ишлашга ундамоқда. Республикаимизнинг кўпгина районларида, ҳатто айрим колхозларида механизаторлар тайёрлаш курси очилиб, ёшлар техникани, айниқса терим машинасини ўрганоқдалар. Мен ҳам бу йил машинани ўрганишга, машинада пахта теришга аҳд қилдим.

Ёш пахтакорларнинг кенгаши, унда қардош Ўзбекистон ва бошқа республикаларнинг пахтакорлари билан учрашишимиз, ўз тақрибларимизни ўртоқлашимизимиз ишимизга жуда катта ёрдам беради.

ДЎСТЛАРИМИЗДАН УРГАНАМИЗ

Идрис САМЕДОВ,

Озарбайжон ССР, Жаброил районидаги Қози Аслонов номи колхозининг комплекс механизация бригадаси бошлиғи.

Мен 1958 йилда қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуминги битириб чиқиб, ўтган йили Қози Аслонов номидаги колхозда механик бўлиб ишладим. Бироқ мен бевосята пахта етиштириш устида ишлашни ҳавас қилар эдим. Шу сабабли колхоз правленисига ариза бердим.

Бу йил мен бригада бошлиғи бўлиб ишлаётиман. Комплекс механизация бригадасида 120 гектар ер бирктириб қўйилган. Ана шу ерларнинг ҳар гектаридан 32 центнердан пахта ҳосили олишга аҳд қилганмиз.

Бригадада 22 киши бор. Учта «ДТ-24» трактори, иккита «ДТ-20» трактори ва иккита пахта териш машинаси бор. Биз Ҳама майдондаги гўзани кетмон оралатмасдан машиналар билан икки томонлама парварлиш қиламиз, қўл меҳнатини ва кетмонни бутунлай суриб чиқамаймиз.

Пахта теримини ҳам мумкин қадар кўпроқ механизациялашни кўзда тутмоқдамиз. Иккита пахта териш машинасида 80 гектар майдондаги ҳосилни териб оламиз.

Мен Ўзбекистонга — «оқ олтин» юртига биринчи марта келаётиман. Ўзбекистонлик дўстларимиз — пахта усталари билан танишиб, дўстлашиб, улардан ўрганиб, кўпроқ пахта етиштиришга ҳаракат қиламиз.

ЮҚОРИ ҲОСИЛНИНГ КАЛИДИ

Маннон ЖАЛОЛОВ,

Андижон области, Ленин районидаги Нарл Марис номи колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

Деҳқонлар: «Бр-ҳазина, сув-гаваҳ» деб айтшар эди. Энди шунга қўшимча қилиб: «Машина шу хазинанинг калиди» дейиш мумкин. Негаки, машина кучидан гўла-тўкисе фойдаланмасдан туриб мўл-кўл ва арзон пахта етиштириш тўғрисида ўйлаш ҳам мумкин эмас. Буни мен бригадамиз тажрибасида синаб кўрдим.

Бир вақтлар пахта етиштиришда Ҳама иш қўлда бажарилар эди. Асосий иш қуролимиз кетмон ҳисобланарди. Қанчадан-қанча кишининг пешана тери тўкиб, кўтарган ҳосили гектар бошига нари бора 10 — 15 центнерга етарди. Пахтанинг қимматга тушганини айтмайсизми?

Пахта етиштиришни комплекс механизациялаштириш деҳқоннинг жонига ора кирди: эндиликда биз ҳам меҳнат сарфлаймиз, кетмонда ер топмаймиз, белимизни букчайтириб ҳосилни қўлда термаймиз, ахмо юқори ҳосил оламиз, арзон пахта етиштирамиз. Мен бошлиқ бригадалда 35 киши ишлайди. Еримиз 180 гектар. Биз ўтган йили

Ҳама ишни механизация ёрдамида бажардик. Гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтардик.

Ҳозир Ҳама жойда қўкма тараддуди. Шуниси қўвонарликки, трактор-далачилик бригадаларининг сони кўпайиб бормоқда.

Улуг айём — пойтахтимизда ёш пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши очилганидан кун айтганидан сўзим шу:

Дўстлар, техникани астойдил, меҳр билан ағаллаик, меҳнатимиз тобора унумли бўлсин!

ҲАМКОРЛИГИМИЗ МУСТАҚАМЛАНСИН

А. ЭРГАШЕВА,

Тожикистон ССР Ленинобод районидаги «Мосна» колхозининг бригада бошлиғи, Тожикистон ССР Олий Советининг депутаты

Ўзбекистонлик, тожикистонлик, туркменистонлик, қирғизистонлик, қозғистонлик, закавказьелик дўстлар учрашиб қолса, пахта хурусуида гап кетмасдан иложи йўқ.

Эртага турли халқларнинг фарзандлари ҳамжиҳат бўлиб пахтадан янада кўпроқ ҳосил етиштириш, пахта таннархини арзонлаштириш тўғрисида фикр юритамиз. Ҳамаимиз битта катта хирмонга, мамлакат хазинасига пахта тўкамиз. Шунинг учун ҳам биз, ёшлар биримизнинг зафаримизни иккинчимизники, биримизнинг қўвончимизни иккинчимизнинг шодлиғимиз деб тушуна-

тимиз. Етти йилликнинг иккинчи йилида Ўзбек халқи мамлакатга 3 миллион 170 минг тонна пахта етказиб бериш учун курашяётган бўлса, тожик пахтакорлари мамлакатга ярим миллион тонна пахта бериш учун енг шийариб ишламоқдалар.

Ўтган йили мен бошлиқ бригадада ҳар гектар ердан 54 центнердан ингичка тотали пахта етиштирилади. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи 114 сўмга тушди. Биз гўзача қарор ораларини машинада икки томонлама ишлаш, теримда кўпроқ техникани фойдаланиш туфайли пахта таннархини арзонлаштирмоқдамиз.

Кетмонни бутунлай улоқтириб ташлаш, йигим-терим даврида машинанинг кучидан гўла-тўкисе фойдаланиш вақти келди. Ёнг чевар теримчи мавсумда кўп дегадда 25 минг килограмм пахта таради. Бизнинг дўтонамиз Турсуно Охунова бултур бир ўзи хирмонга 210 тонна пахта тўқди. Бу ватанпарвар қиз бир мавсумда қарийб 100 киши тарадиган «оқ олтин»ни бир ўзи териб олди. Агар пахтакор республикалардаги қизларнинг кўпчилиги терим машинасини Турсунога ўхшаб мукамал ағаллаб олса, бундан халқимиз, давлатимиз қанча фойда қўриши Ҳамага маълум.

Шавкатли меҳнат кучигогда дўстлигимиз, ҳамкорлиғимиз янада мустақамланаврсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ
Ўзбекистон ССР Ички ишлар иттифоқ-республика министрлигини Ўзбекистон ССР Ички ишлар республика министрлигига айлантириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон ССР Ички ишлар иттифоқ-республика министрлигини

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари И. БАБОНОВ.

1960 йил 27 февраль. Тошкент шаҳри.

БОҒБОНЛАР КЕНГАШИ

Кеча Свердлов номи концерт залида тошкентлик соҳибкор боғбонларнинг област кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг ўртоқ Н. С. Хрушчев бошлиқ Президиуми саставини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Ўзбекистон КП Тошкент област комитетининг секретари ўртоқ Э. Шейхон КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг ажуалари ва қимматли мунофотлар топширилди.

област колхоз, совхоз боғбонларининг вазибалари тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари Тошкент област колхоз, совхозларида бордорчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш, аҳолига мўл-кўл мева, узум ва резавор етказиб бериш тадбирларини белгиладилар.

Кенгашда энг яхши боғбонларга қимматли мунофотлар топширилди.

Н. С. ХРУЩЕВ нутқининг давоми

Яшасин Совет-Индонезия дўстли-
ги!
Яшасин бутун дунёда тинчлик!
(Марсаклар).

• • •

Парламент раиси Сартони Н. С.
Хрушчовнинг нутқи учун унга де-
путатлар номидан яна самимий та-
шаккур изҳор қилади. Н. С. Хруш-
чев шу ерда ҳозир бўлган кишилар-
нинг қарасаклари остида парламент
биносидан чиқиб, ўзи турадиган ре-
визияга — Негара саройига йўл
олади. Қўчаларда Жакартанинг неча
ўй минглаб аҳолиси ҳурматли совет
мехмони янги тақдирлайди.

Адабиёт ва Санъат

«ХАЛҚ ХИЗМАТИДА БЎЛИШ — ЕЗУВЧИЛАРНИНГ ЭНГ ЮКСАК БУРЧИДИР. ИНСОН УЧУН КОЛЛЕКТИВДА ЯШАШ ДАН, КОЛЛЕКТИВ БИЛАН БИРГА МЕХНАТ ҚИЛИШДАН ВА ЎЗ ЖАМИЯТИНИНГ САОДАТИ ИҲТИДОСИДА ХАЛҚ САОДАТИ ИҲТИДОСИДА МЕХНАТ ҚИЛАШТИРИШНИ АНГЛАБ ИШЛАШДАН ҚУРА КАТТА БАХТ ЙЎҚ».

Н. С. ХРУЩЕВ.

МИРМУХСИН

ЗАХМАТКАШ

Бир заҳматкаш бор дунёда, Эл ғамиди тинмас ҳеч. Умр бўлсин деб зинда, Меҳнат қилар эрта-кеч. Тунда кунда сузганда ой Элар ухлар ором олиб. Лекин уч-чи, бир мизгима, Ишлаб чиқар, қолмас толиб. Боллетен ҳам олиб немас Отдел надр, Литфонда. Уз постидан асло қилмас, Ухлаб ётмайди тонда. Иши билан банд доимо, Болга урмақ одади. Инсонларга у мон фидо, Йўқ асло ҳаловати. У ним ўзи? Билмоқ керак, Эргашмоқ керак унга. Дўстим, унинг номи — Юрак, Қўлоқ солгин қалбига! Юрак тепар. Қалб дунёда Эл ғамиди тинмас ҳеч. Умр бўлсин деб зинда, Меҳнат қилар эрта-кеч.

САНЪАТНИНГ ҚАЛБИ

Энг оммабоп санъат бўлган кинонинг миллионлаб иштирокчилари бор. Уни яхши кўраман. Вугунига юшсин ва турли ҳаётимиз оёғида бўлган турлиш керак. Мен Ташкент киностудиясининг қандай замонавий асарлари борлиги билан қизиқсинган эдим. Студия директори Шайхмуродов ўрмон Т. Ҳушқўшга газетчиларга қўйилган етти нафар киши ҳавола қилди.

Биз бу йил бир неча бадиий фильм ишлаб чиқармади. Шулардан биттаси — «Хамза» фильми яқин ўтмишга таллуқли. Қолган иккитаси ҳозирги замон малавондир. Булар — «Синчатан», «Қалби қатлам» фильмларидир.

Маълум бўлишича, студия пландаги таъширлар қарамондир. Шулардан биттаси — «Хамза» фильми яқин ўтмишга таллуқли. Қолган иккитаси ҳозирги замон малавондир. Булар — «Синчатан», «Қалби қатлам» фильмларидир.

«Совет Ўзбекистони» киностудиялари қўйилган таъширлар. Тошхона билан бу йил шу журналнинг 44 та янги киришларидир.

Студия операторлари фақат Совет Ўзбекистони киностудияларида эмас, балки ўзбекистон Бетмаън ерларида ҳам қўйилган. Тошкент киностудияси билан иккитаси ҳамкорлигида «Илти Бетмаън» деган ҳужжатий фильмни тайёрлаётди. Тошкентнинг операторларидан Ориф Турсунов Бетмаън чағаларларида. Мирон Пенсон шу мамлакатнинг жанубидида дегиза ёғида, фильмнинг постановкачи режиссери Бетмаъннинг шароитларида. Улар яқин ҳаёт кураётган Бетмаън манзараларини ва кишиларини сураётган олиб қайтадилар.

Лекин студия замонавий темадаги ишчи-қўшма асарлар билан совет кино санъатини янада ривожлантиришга арияди. Ҳамма қўшма ишчи-қўшма асарлардаги фильмлар ва паппадаги сценарийлар орасида «оқ олтин» ижодкорлари, жўртиманини гўшт, ёр ва сутта мазмун қилаётган чорваларларимиз, Уралта минг тақиримлаб Бухоро газини олиб бораётган азамат газчиларимиз, пахта джамалари муҳимкорларимиз билан олиб кираётган жонқўрларимиз ҳақида бадиий полотноларнинг йўқлиги таассуфланарлиқдир. Қолбунин, худди ана шу, замонавийлик, давр талаблари ҳозиржавоблик ўзбек кино санъатининг ҳам қалби бўлиши керак.

Султон АКБАРИЙ.

КҮПРИК

Асқад МУХТОР

Қуддус МУҲАММАДИЙ.

Антиқа қўзининг туғилиши

Шу қўлам кез қўтонда, Бир ёғал саҳар тонда, Қўринди қўш парча, Тонг қолди қўпон анча. Қараса қўзи жонвор, Шуёла соҳарди пор-пор. Қора қўл, сур доласи, Гул антиқа донаси. Товланади минг рангда — Қўлам хусни чаманда. Чўпон завқланиб кетди, Боши қўқкача етди. «Меҳнатим меваси бу, Қўзим антиқаси бу». Бағрига босиб олди, Солиқ ёнига борди. Қўздан она ҳурқар, Қўзиси — ёғур ҳулқар. Устин ўраб эмизди, Оғиз сутга тўйғизди. Оғтобдай яшнар қўзи Қамаштирар хусни қўзиси...

БЕШ ХАЗИНА

Ўзбек музыка маданиятимиз жуда бой ва қадимийдир. Асрлар давомида бастакорлар қалбидан бўлоқдай отилиб чиққан классик музыка намуналари, ланар, қўшиқ ва диалог қўйлар халқ қалбидан ўрин олди. Асрлар оша у янада бойиди, сайқал топти.

Ўзбек Давлат бадиий адабиёти нарийси «Ўзбек халқ музыкаси» номи билан ана шу музыка меросимизни бешта алоҳида-алоҳида китоб қилиб босиб чиқарди. «Ўзбек халқ музыкаси» китобининг бешинчи жилида музика ихлосмандларига яқинда тақдим этилди. Музика маданиятимизнинг бу бебаҳо Ҳурдонналарини Ўзбекистон халқ артисти, кекса санъаткор Юсуф Ражабий тўплади.

У, асрлар давомида тўпланган бу бой хазинани ноталаштириш устида узок ва жиддий иш олиб борди. Юсуф Ражабий салкам 15 йил мобайнида республикамизнинг турли воҳа ва водийлари бўйлаб кезди, халқ кўйчилари, истеъдодли созанда билан учрашди, музика даражларида ўтириб билимларини улардан ўрганди. Устоз санъаткорлар ота Жалолиддин Назиров, ота Ёис Абдуғани ва уларнинг шогирдларидан музикамизнинг маҳон йўллариини олган бўлса, ажойиб ўйнақ халқ кўйларини Ҳожи Абдулло Абдураҳимов ва Шораҳим Шоумардан сингари санъаткорлардан тўплади. Шундай қилиб, музика меросимизнинг беш хазинаси тўпланди.

Кеча муҳбиримиз ана шу китоб авторини, таълиф санъаткорини «Қизил Ўзбекистон» газета редакциясида тақлиф қилди. Ундан ҳозирги қилаётган ижодий ишлари билан га-зетхонларини таништиришни сўради. У қўйидагиларни айтди.

— «Ўзбек халқ музыкаси»нинг беш жилдан иборат китоблари музика меросини ўрганиш соҳасида олиб борган ишнинг дастлабки маҳсулидир. Ҳозир мен шу китобларнинг янги нарийларини тайёрлаш устида иш олиб бораётман. Мақомларни жамулам қилиш мақсадида Ўзбекистон радиоси қўшидаги халқ чолгу асослари оркестри ва солистлардан махсус гуруҳа ажратилди. Мен улар билан мақомлар устида иш олиб бораётман.

Мақомчилар гуруҳасига ҳар бир мақом тугал ҳолда ўргатилган ва у магнитофон пленкасида ёзиб олинмоқда.

КЕТ МАНДАН...

Собир АБДУЛЛА, Аҳмад БОБОЖОН

Мен олдин зор эдим, бўлдим буюк зор кетмадан. Келиб техникадан, энди йириндор бор, кет мандан! Асрлар фойдаланим тер тўни, ночор, кетмадан. Яқин нелма менга, бердинг менга озор, кет мандан! Чопида энгашиб, кўним энди афғор кетмадан.

Сени қўлга олурга мен қиларман оғ! Кет мандан! Кўпаймай ҳосилим, ҳеч ёр-армон битмади сандан, Демай пахта экинши, бир дуруст дон битмади сандан, Тўшиб қийматга меҳнат, йилда арзон битмади сандан, Ураб ерни тиканзор, қўлди райхон битмади сандан, Менга нег боғу майдон қўйнарди тор, кетмадан! Йўқол! Қўзга кўрним! Айтаман тақор: кет мандан!

Қолиб «одам отодан», елкаларни очини оқининг, Олиб куч-қувватим, пешона терим минг қатор тизинг, Қилиб йил бўйи меҳнат: энди бекорга кетиндинг? Омоҳ ила инов ишлаб қачон мақсадага еттидинг? Яқин йилларгача деҳдон эди бекор кетмадан! Бунун деҳдон ўғурди юзини деб: — ағёр! кет мандан!

Берилмасдан жабоу у катта, зўр ишларга, ташланди, Замон деҳқонларини кўрганда кетман, кўнган гашланди, Забардаст техника хайқирди, сархорла тарашланди, Етиб кетмасиз ишлаб, бу шир колхозда бешланди, Бу йил, бор пахта майдон қўйилди инор кетмадан, Деҳқонлар бир оғиздан: менга не дардор! кет мандан!

Улуғвор техника давронини келди, зўр замон бўлди, Замон қудратларидан Мирзақўл олтинга қон бўлди, Яшарди некса ер фан хинматидан, навирон бўлди, Бу йил қанча йигит, қиз шухрати нег доран бўлди, Қулиб бонди замонга, зўр ўғурди хор кетмадан! — Машинам ҳам ишим зўр! Келмаёйсан оғ! Кет мандан!

Баҳордан кузгача ер меҳнати колхозда кетмасиз, Тракторга миниб, эл шухрати колхозда кетмасиз, Ушб тобора фанининг хурмати колхозда кетмасиз, Ҳамма колхозчиларнинг рағбати колхозда кетмасиз, Чиркиб манлисада сўзга, қилдилар нажор кетмадан! Баробар, бир оғиздан: — менга не дардор! Кет мандан!

Бўён, қиди аниб турган устозона. Рассом Лутфилла Абдуллаев, унинг завоқшани билан ижод қилаётганини ўйчан ва маънодор кўзларидан сени қийин эмас. Устозона депоидида бўй баравар, халқ бўғи кўримаган полотнолар, рамкаларда табиат манзаралари. СУРАТДА: буюк доҳимиз В. И. Лениннинг Совет ҳокимиятининг биринчи йилларида Ўрта Осиёдан Москвага келган Ўзбек, тошиқ, қозоқ, турман вакилларини қабул қилиши тасвирланади.

ДўСТЛАР КЎМАКЛАШАДИЛАР...

Китобини ҳар ким ўзича тушунади, ўзича баҳолайди. Менинг назарида китоб инсоннинг яқин мас-лаҳатгўйидир. Мен эғу фирқар билан яшайдиган, курашадиган, изтироб ченайдиган, қийинчиликлари енгадиган кишиларни — китоб хазиналарини яхши кўраман. Мен улар билан жуда инос дўстларек гаплашаман, тортишаман, баъзан эса ўзининг турмушдаги қувончларим ва ташвишларини изҳор қилишим келади, булар «фақат» адабиёт образлари эканлигини сезган ақиллиб келаман.

Ёзувчи Шароф Рашидовнинг «Бурондан кучли» романининг қаҳрамони Ойқиз менинг жуда яхши ва оқил дугонам бўлиб қолди. Мен у билан қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш техникасида ўқиб юрган чоғларимдаёқ танишиб олганман, ўшада мен ҳам яхши меҳаник бўлишни орзу қилганман.

Уз сўли, иродали, айни вақтда раҳмдил, ҳақиқий аёллар ҳаранте-рига эга бўлган Ойқизнинг ишчи-ларга чексиз муҳаббати мени ўзига мафтун қилди. Унинг жонанон қишлоғини қайтадан тиклаш учун олиб борган кураши, қийинчиликлари олдига тиз чўкмаслиги, қизиқи-ли, ҳар бир ишга сидиқидилан берилиб кетиши — бу фазилатларининг ҳаммаси менда Ойқизга чексиз муҳаббат уйғотди. Мен ҳам шу қиздай бўлишни орзу қилиб қолдим.

Кўп ўтмасдан техникумни тамомлаб пахта торадиган машина ҳайдай бошладим. У вақтларда бу иш осон эмас эди. Кўп колхозларнинг раҳ-барлари (фақат колхозларнинг эмас) машинага ишонмас эдилар. Қолақ фиркли одамларнинг янги-линка ҳў бўлишлари ажабланишарли эмас эди. Баъзан-баъзан ўқиниб ҳам қўяр эдим.

Бундай вақтларда менинг ҳаб-лимда Ойқиз нафос бўларди. Шун-да мен: ахир Ойқиз инсонларга бахт ва қувонч келтириш учун оз

мунча машаққат чекди? Унинг олдига китоб инсоннинг яқин мас-лаканидан ҳам оғир эди-ку деб ўйлар-дим.

Мен яна бир қаҳрамон қизни тез-тез аслаб тураман. Бу ажойиб ёзув-чимиз Абдулла Қаҳҳорнинг «Синча-лан» повестининг қаҳрамони Саида-дир.

Бу нозик, ёқимтой қизнинг одам-ларни ўзига жалб қилган тий-ран ақлига, беқибс маҳоратига, қатъий иродасига ҳайрон қолсан киши! Саиданинг Қаландаров би-лан қилган ҳар бир суҳбати — ас-лида табиати ажойиб бўлган бу о-дамнинг тандири учун олиб бо-рилган оғир, ақли нураш эди. Мен Ойқизни қанчалик яхши кўрсам, Саида билан ҳам фахрланаман. У билан «суҳбатлашимни» ва мен-гашини яхши кўраман.

1959 йил менинг ҳаётимда жу-да қувончли йил бўлди. Ниҳоят ма-шиналар пахта далагарига нег йўл оча билдилар. Ўзбекистон меҳаниз-терлари машина пахтакорларнинг эг-лиг яхши дўсти эканлигини исбот қилдилар. Менинг улуг ишлар ҳақи-даги озуларим ушала бошладилар. Агар менинг азиз дўстларим, дуг-онларим доимо мени қўллаб-қувват-лаб турмаганлариди, ёрдам берма-ганлариди ўйлаганларини юзга чи-мас эди. Бу ўртоқларим орасида менинг юрагини халқомантларинг, иродали ва кучли қаҳрамонлар ку-раши ва ҳаётини эс эттирган се-ган китобларини, кинофильмлар ва спектакллар бор. Ойқиз ва Саида — бу икки ажойиб дугонам менга на-та қувонч бахш этдилар.

Турсун ОХУНОВА, Социалистик Меҳнат Қаҳрамо-ни, Тошкент области, Чинзо район Киров номи колхоз. («Литературная газета»дан).

САНЪАТ КУНДАЛИГИ

ХАЛҚ ТЕАТРИ САҲНАСИДА

Тошкентдаги Охунобоев номи шаҳар театрида ўйнаган халқ те-атри турмадан драматурги Хувай Мух-торнинг «Тўр нафли» «Сина» номи-« драматик соҳага қўйди.

Песани театрининг бадиий раҳба-ри Р. Муродов ва режиссёрлар Саҳи-ян Рассом В. Савалдес ва А. Цой бегадилар.

Тошхона билан бу янги спектакл-нинг саммий кўтиб олди. Ҳаваскор артистлардан Сталин номи театри-мистри Шейра Абдуллоева (Бена ойим), Марҳамат Қамбарова (Егун), республика кинопрокат қодими Ка-ҳмон Саъдуллоев (Отагон), 1-бос-макхона ишчиси Р. Тўхтаев (Вайрам) ролларини яхши инро этдилар.

Э. ХУҲАЕВ.

ЕШ УЙМАКОР

Егочга ўйиб тул солиқ санъатини энг санъаткор Эрнст Нурматов Тош-кентдаги П. Беканов номи Рассом, сик билим юрдада ўргатди. У бу ер-да ёгочга ҳар хил безаклар, лаш, миллий нақшлар ишлаш нақсини егаллади. Унинг ижодида уста Мақ-суд Қосимовнинг таъсири катта. Ҳа устозидан Ўзбек миллий нақшчилиги сирларини ўрганган экан, у халқ устулида лиги-лиги асрлар аста-тишга ҳавас боғлади.

Эрнст Нурматов яқинда ташкил этилган халқ усталари асарлари выставкасига доҳий В. И. Лениннинг портретини ва «Ҳақонга — тинч-лик» панносини ёгочга ўйиб ишла-тир.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

Тошкентдаги Максим Горький номи рус драма театри Ф. Дос-товскийнинг «Йиғилот ва назор» романи асосида ишланган С. Ра-зинскийнинг инсценировкасини тошхона билан кўрсатди. Асар

ни режиссёр О. Чернова саҳнага қўйган. Бош ролларни Ўзбекистон ССР халқ артистлари Г. Загурс-кая, Е. Яворский, республикада хизмат кўрсатган артистлар Д. Алексеев ва А. Говескайлар ифро

этадилар. Суратда: (чапдан) Е. Яворский — (Мармеладов), В. Реце птер — (Раскольников), Черупнов — (Порфирий Петрович) ва Н. Мянговалар — (Соня). Рекламини Н. МЕЛАМЕД чизган.

стадилар. Суратда: (чапдан) Е. Яворский — (Мармеладов), В. Реце птер — (Раскольников), Черупнов — (Порфирий Петрович) ва Н. Мянговалар — (Соня). Рекламини Н. МЕЛАМЕД чизган.

(Охири тўртинчи бетда).

Кино тармоқлари кенгаймоқда

Ўзбекистон пойтахтидаги кинотеатрлар аҳолига хизмат кўрсатишининг хилма-хил шаклларибон фойдаланмоқда. Янги бодий ва илмий-оммабон фильмларни коллектив бўлиб кўришда ҳар ойда деярлик юз минг киши қатнашмоқда. Ўтган йили шаҳар кинотеатрларида томошабинлар кино артистлари ва режиссерлари, ишлаб чиқаришнинг дондор кишилари билан 150 марта учрашди. 80 тандан кўпроқ фестивал, тематик кечлар ва кино байрамлари ўтказилди. «Тошкент киносавати» деган эълон-варақа мунтазам равишда чиқарилиб турибди.

Шаҳар Совети ижроия комитети кинотеатрларнинг ишларини янада яхшилаш ҳақидаги масалани муҳокама қилиб, театрларнинг директорларига томошабинлар билан қилинадиган алоқаларни қучайтиришни, янги фильмларни муҳокама қилишга бағишланган конференцияларни тез-тез ўтказиш, меҳнаткашларнинг маданият ва санъат арбоблари билан учрашувларини уюштириш тавсия қилинди. Кинофильмларни кенероқ эълон қилиш, билетларни олдиндан сотишни жорий этиш тавсия қилинди. Корхоналарда, муассасаларда ва ўқув юрларида актив кино ташкилотларининг сонининг аниқ қўйилганлигига эришишга қарор қилинди.

Шаҳардаги кино тармоқлари кенгайтирилмоқда. Биринчи Май байрами кўнралигача Чилонзор массивида, Раҳимов, Новоомовская, Немчинович-Данченко кўчаларида янги кинотеатрлар барпо этилади.

(ЎзТАГ).

КОЛХОЗЧИЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик институтининг сиртки бўлимига студентлар қабул қилиш тамом бўлди. Урта Осиёнинг ҳар томондан неглан колхозчилардан бир мингта яқин киши биринчи курсга қабул қилинди. Бухоранинг машҳур мактабхўроқлари, Шофронин районидagi Сталин номи қишлоқ хўжалик артелининг элоси Оч Мўминов кириш имтиҳонларини аъло баҳолар билан топширди. У урта мактабни тамомлаганидан бундан ўтган ўй йил мобайнида мактабхўроқ нўқ пўсидан 1500 центнерга ошди. Хозирги вақтда эса эришлаган даражани яна 250 центнерга ошириш мақбуритини олди. Биринчи курсга қабул қилинганлар ичида Шахрисабз районидagi Партия XX съезди номидаги колхознинг элоси транкторчи Бенказар Сувонов ҳам бор. У инженер-механизатор касбини эгаллашга аҳд қилди.

Иккинчи йил мобайнида институтда сирткидан ўқитган студентларнинг сони 12 баравар кўпайди. Хозир қишлоқ хўжалик ходимларидан 2300 киши ишлаб чиқаришдан аиралмаган ҳолда институтнинг ҳамма факультетларида ўқиб турибди. (ЎзТАГ).

ДўСТЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНДИ

Шунингдек, республика меҳнаткашларининг кўнгини вакиллари совет делегациялари составида ва туристлик пўтвўкаларни бўйича чет элларда бўлибди.

Хозирги вақтда Ўзбекистон жамияти 56 мамлакат жамоатчилиги билан мунтазам алоқа қилиб турмоқда. Адабиёт, миллий музика билан граммластинкалар, расмларнинг асарлари айирбошланмоқда. Дўстлик кечалари, чет элларга бориб келган кишилар билан учрашувлар ўтказилмоқда.

Қабул қилинган резолюцияда чет эллар билан маданий алоқаларни янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар белгиланди. Жумладан, чет элларга республика ҳаётининг турли томонларини акс эттирадиган 15 фотопўлборка, кўп китоблар, альбомлар, брошюралар, граммластинкалар юбориш мўлжалланди. Англия, Польша, Чехословакия музика маданияти кечалари, Хитой Ҳалқ Республикаси, Корея Ҳалқ Демократик Республикаси, Венгрия ва бошқа мамлакатларнинг маданият декадлари ўтказилди.

Мажлисда правлениега қўшимча сайлов ўтказилди ва жамият президиумининг янги состави сайланди. (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛ ТЕХНИКАСИ

«ТОГ САЛОМИ»

ТИРАНА, 26 февраль, (ТАСС). Бу ерда албан шоирлари, ёзувчилари ва Албания одадий меҳнаткашларининг ИКСС Марказий Комитети Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Албанияга қилган сафари тўғрисидаги маълумотлар ва қўшиқлар тўғрисидаги маълумотлар, «Тог саломини» сарлавҳали бу тўплам кўп нўсхала чиқарилди.

СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИ ЮТДИЛАР

ХЕЛЬСИНКИ, 26 февраль, (ТАСС). Меча Иматра СССР ва Финляндия ёшлар терма командалари ўртасида шайбали хоккей бўйича ҳалқаро учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда совет хоккейчилари 6:4, 2:1, 3:1, 1:0 ҳисоби билан ютдилар.

ЖИНОЯТЧИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

БАҒДОД, 26 февраль, (ТАСС). Олий ҳарбий суд Ироқ Республикасининг бош министри генерал Қосимга ўтган йил 7 октябрда қилинган суиқасдда катташчиларнинг ишларини кўришни неча тамомлади.

78 айбдордан 17 киши ўлим жазосига хўм қилинди. Булардан 11 айбдор сирткидан хўм қилинди. Булар орасида «Баас» партиясининг сўби раҳбари ва Ироқ Республикаси ҳукуматига интисодий таракити министри вазифининг бир оғ ваъ эълан турган Фуад Рикобий ҳам бор. Айбдорлардан 5 киши умрбод қаторга хўм қилинди, 7 киши қўлга қўйилди, қўлга айбдорлар турли муҳлатлар билан — олти ойдан ўн йилгача қўлга қўйилди хўм қилинди.

ФОНЖИЛА ХОДИСА

НЬЮ-ЙОРК, 26 февраль, (ТАСС). Америка информатсия агентликлари хабар беришча, неча Бразилиянинг Рио-де-Жанейро яқинида океан тепасида учиб борган рейс самолёти АҚШ ҳарбий ҳаво кўчарлари қаршида транспорт самолёти билан тўқнашди. Транспорт самолётидаги пассажирлар орасида президент Эйзенгауэрнинг Бразилияга қилган сафарига унга ҳамроҳ бўлган Америка ҳарбий орсининг музикачилари бўлган. Иккинчи самолётдаги еттидан ортиқ кишидан 66 киши ҳалок бўлган.

КОРЕЯДА ЕР ҚИМЙИЛАДИ

Пхенья, 26 февраль, (ТАСС). Бугун эрталаб соат 6 да Кореяда ер қимйилди. Пхеньяда ер қимйишнинг кўчи 5 баллга етди.

ОЗОД ҚИЛИНСИН!

Лихачев номидаги автозаводда митинг

Испанияда яна кўпала кишилар қамолда оливатганлиги тўғрисидаги хабар автозаводчиларнинг қаттиқ газаблантирди. Бу сафар юзларча бошқа испан ватанпарварлари билан бирга Августин Гомес — «Торпедо» совет футбол командасининг собиқ капитани ҳам тюрмага ташланган.

Августин Гомес генерал Франко ҳокимияти тепасига келгандан кейин ўз ватанларини ташлаб кетишга мажбур бўлган кўп минглаб испаниялик болалар қаторида 1937 йилда Совет Иттифоқига келган эди. У Совет Иттифоқига олиб келгандан сўнг, машҳур спортчи бўлиб етибди. 1956 йилда Августин Гомес бошқа ватандошлари билан бирга Испанияга қайтиб кетган эди.

25 февралда Лихачев номидаги автозавод инструмент цехларининг коллективлари тушқи танаффус вақтида митингга тўпландилар. — Биз Августин Гомеснинг ва испаниялик бошқа ватанпарварларнинг озод қилинишини талаб қиламиз.

ИНДОНЕЗИЯ ЕЗУВЧИЛАРИНИНГ КИТОБЛАРИ

Чет эл адабиёти нашриёти «Жодугар» деган пессани босиб чиқарди. Песса авторини Индонезиянинг таниқли ёзувчиси Армийи Пане бўлиб, у ана шу мамлакатнинг энг машҳур ва кека авлодга мансуб бўлган адабларининг биридир.

Бу йил совет китобхоналари Индонезия адабиётининг яна бир асари билан — ёзувчи Абдулла Муснинг «Нотўғри тарбия» деган романи билан танишадилар. Бу роман биринчи марта Индонезияда 1933 йилда босиб чиқарилган эди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ҚАШШОҚ КЎП

Яқинда Англия Фабиан жамияти бир брошюра нашр қилди. Брошюра авторини — Одри Гарвей кўп йиллардан бери Лондоннинг камбағал районларида социал таълимот масалалари бўйича консультант вазифинида ишлаган.

Одри Гарвей ўз брошюрасида инглиз ҳукмронларининг, Англия «умум фаровонлиги» мамлакатидир, деган сасфатларини фўш қилди. Англия жамияти, — деб ёзади Гарвей, — ҳақиқатда бой ва камбағаллардан, «юқори» ва «паст» табақали кишилардан иборат. Оз сонли кишилар роҳат-роҳатда яшётган бир пайтда «бир миллиондан ортиқ киши минимал ахтиёжларини қондириш учун етарли маблағга эга эмаслар».

Авторнинг ёзишча, 1958 йилда 2 миллион 361 минг киши ахди-воли оғир, муҳтож кишиларга бериладиган оз миқдордаги давлат ёрдами олишга мажбур бўлган. Бундан ташқари, 341 минг киши ёрдам сўраб ҳукумат органларига

мувожаат қилган. Лекин уларнинг илтимоси рад қилинган.

Брошюрада кўрсатилишича, фақат Лондоннинг кўнралигача, фақат эмасликдан касал бўлган болалар сонини кўришга жўн урушдан олдинги йиллардаги нисбатан икки баравардан ошди. Миллион маълумотларига кўра, кўп қаришлар қорни тўйиб оватган эди.

Мамлакатда уй-жой етишмайди. 700 минг оила яшаш учун яроқсиз бўлган уйларда истиқомат қилади. Бундан ташқари 1,5 миллион оила уй-жойга муҳтожлар рўйхатига олинган. Айнисса, Шотландияда, унинг асосий саноат маркази бўлган Глазгода аҳоли оғир. Глазго аҳолисининг ярмиси уй-жойга муҳтож.

Одри Гарвей брошюранинг якунилочи қисмида Англия маориф системаси ҳақида тўхталиб ўтди. Англия маориф системаси дейди Гарвей «кўпчилик болаларнинг илм-фанини эгаллаш имкониятларини чеклаб қўяди...»

ТЕЛЕВИЗОРДА

БУГУН ЭРТАГА

12.00. «Физкультура билан шуғулланиш». 12.15. «Англинги балоси» фильм-спектаклининг 2-серияси (телетомошабинларнинг талабларига мувофиқ). 13.30. «Совет жангисини» телевизион жўрилиш. 19.30. «Жона. жон ватанимиз бўйлаб». — «Эстон халқи маданиятининг ҳазинаси» (9-бел тилида). 19.40. Хўжанинг фильм — «Диният! Рейнда ракета». 20.00. Сўнгини ахборот. 20.20. Ўзбек кўйларидан концерт. 21.00. Вадий фильм — «Кўприкдаги одамлар».

19.30. «Еш пахтакорларнинг Бутун иттифоқ кенгаши қатнашчилари студияда». 19.50. «Ети йилдин план қандай ҳикоятлар» (Ўзбек тилида). 20.10. Сўнгини ахборот. 20.30. В. И. Ленин туғилган кўннинг 90 йилгига оидлан «Буюк почин учқунлари» деган эшиттириш. 20.50. Хўжанинг фильм — «Биз спартакиадада қатнашдик». 21.50. Еш пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари учун концерт.

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II да кўнудз Демон кечурун Шопенина ва балетлардан парчалар.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II да кўнудз ва кечурун Тогажанинлар, I/III да билалар.

МУҚИМИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II кўнудз соат 1 яримла Раис уйланирмиш, кечурун Ошнн Гариб.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 28/II кўнудз. Биринчи марта Нина ва Александр Капитановлар раҳбарлигида «Чангалзордаги ҳодиса» номли аттракцион ва янги программала томошалар. Бугун 3 марта томоша кўрсатилади (кўнудз соат 1, 4, 6 кеч 8 да).

КИНО

Хўрланганлар (нег аирланди янги бадиий фильм, I-серия) — «ВАТАН» (кўнудз ва кечурун).

Циклики Майя — НАВОНИ номли, «СПУТНИК» (I ва 2-залла), «ЕШ ГВАРДИЯ» — «ЎЗБЕКИСТОН» (кўнудз ва кечурун).

Сени излайман — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кўнудз ва кечурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кўнудз соат 3-15 минут ва кеч 8 яримда), «ЎЗБЕКИСТОН» 25 ЙИЛЛИГИ» (кўнудз 1 кеч 3 ва 9 да).

Қайноқ қалб — «ЕШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 на 10 да), «СПУТНИК» (эрталаб 11 ярим, кўнудз 3 ярим, кеч 5 ярим ва 7 яримда).

Махсус топириш — НАВОНИ номли (кеч соат 5 да Ўзбек тилида).

Киши Фиркинн ўзгартирди (I-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кўнудз 2, кеч 6-12 минутда).

САНЪАТ МУЗЕЙИДА

28 февралда

ЛЕКЦИЯЛАР

Кўнудз соат 1 да: «Урта асрлар санъати» (манбаб ўқувчилари учун). Лектор — Н. Н. Зикова.

Кўнудз соат 3 да: «Генерал италийн расоми Тинчнн Вечелли». Лектор — Е. М. Ницифорова.

МУҚИМИ НОМЛИ ТЕАТРДА

29 февралда

2 бўлимда

катта концерт

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти Махмудом Гафуров, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар Эйтибор Жалилова, Тамара Назарова, Абдугафур Абдураҳмонов, VI Жаҳон фестивали лауреатлари Гулсара Енубова, Мария Каримова, Мунаввар Давлатова, Ҳасан Султонов, Отажон Ражабов, солистлардан Ҳалия Юсупова, Адиба Мирзаева, Сера Шунурова, Райхон Тўраева, Суръат Пулатов, Шерали Пулатов ва бошқалар қатнашди. Концерт (кеч соат 8 да) бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

27 ва 28 февралда

СССР халқ артисти, Сталин мунофоти лауреати

Тамарахоним концертлари

(ансамбли билан)

Программда: жаҳон халқларининг ашула ва раислари. Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кўнудз соат 2 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 марта

Ўзбек давлат филармонияси

ХАЛҚ ЧОЛУҒ АСБОБЛАРИ

ОКТЕСТРИНИНГ

концерти

Дирижёр — оркестрининг бадиий раҳбари ва бош дирижёр Санид Алиев.

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари Шаҳодат Раҳимов, Гулом Абдураҳмонов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Коммуна Исмоилова, VI Жаҳон фестивали лауреати Клара Жалилова, филармония солисти Баҳром Мавлоновлар қатнашди.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кўнудз соат 12 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

Боксер кўчаси, 39-уйда гурувчи Раҳматон Аҳмадиевнинг Сталин кўчаси, 152-уйда гурувчи Мавжуда Раҳмонова Нисозовдан ажралши ҳақидаги иш Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида қўрилди.

К. Маркс кўчаси, 59-уйда гурувчи Зинаида Семёновна Арманжоннинг 2-свердлов переулди, 17-уйда гурувчи Валерий Иванович Арманжондан ажралши ҳақидаги иш Тошкент шаҳар, Куйбисев район, 1-участка халқ судида қўрилди.

ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси 26 уй

БИЗНИНГ АДРЕСНИМIZ:

КОММУТАТОР — 36334, 33262. Редакция бўлимларининг телефони: партия турмуши — 27604, Пропаганда — 31226, Саноат ва транспорт — 34524. Совет қурилиши — 27604. Қишлоқ хўжалиги — 34455. Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, маънаб ва олий ўқув юрлари — 34524. Махаллий ахборот — 34780. Оммавий ишлар ва хатлар — 39005, Секретариат — 33469, 33347, Эълонлар — 28142.

«Кизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон Сурх» бирлашган нашриятнинг босмахонаси

Р. 01601.

Нашр. А. № 50.

«Кизил Ўзбекистон»

МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

Газетчионлар «Кизил Ўзбекистон»нинг шу йил 9 январь сонига босилган «Устас бузар қорин» сарлавҳали фельетонини ҳамда шу фельетон муносабати билан Бўстонлиқ район «Қозғонинг 30 йилгига» колхоз аъзоларининг газетанинг 30 январь сонига «Кизил Ўзбекистон» материалларини изидан» рубрикаси остида босилган хатининг мазмунини эсласалар керак.

Фельетонда «Қозғонинг 30 йилгига» колхоз раиси Юнусмат Исмоиловнинг айрим юлгулар билан тил бириктириб, колхоз мулкни талон-торож қилаётгани фўш қилинган эди. Колхозчиларнинг хатига эса, колхоз раисининг ярамас ҳатти-ҳаракатларини очиб ташлайдиган қўшимча фактлар келтирилиб, район партия комитети раҳбарлари меҳнаткашларнинг ҳаққоний шикоятларини оқибатсиз қолдираётганликлари, газетанинг таниқлида бефарқ қараётганликлари ва редакцияга жавоб ёзмаётгани кўрсатилган эди.

Ўзбекистон КП Бўстонлиқ район комитетининг секретари ўртоқ Ладушкин бу масала юзасидан қўйидаги жавобини ёзиб юборибди: «Бўстонлиқ район партия комитети «Кизил Ўзбекистон» газетасида босилиб чиққан «Устас бузар қорин» сарлавҳали фельетон ва

РАЙКОМНИНГ ЖАВОБИ

«Кизил Ўзбекистон» материалларини изидан рубрикаси остида босилган колхозчиларнинг хати юзасидан текшириш ўтказди. Уларда келтирилган фактлар асосан тасдиқланди.

Қишлоқ хўжалик артели Устасига хилоф ишлар қилгани, колхоз демократиясини бузгани учун район партия комитети бюроси Исмоиловга шахсий ўчёт картонкаси ёзиш шарти билан қўйиш шартини эълон қилди ва унга қонунсиз олган пулларини икки кун ичунда қандай колхоз кассасига топшириш мажбуриятини юкледи.

Район партия комитетининг бюроси газетига кўрсатиб ўтилган камчиликларга йўл қўйган правление аъзоларини ҳам муҳокама қилиб, уларга нисбатан тегишли партиявий чора кўришни бошлангич партия ташкилотига топширди.

Юнусмат Исмоиловнинг колхоз правлениесини раслиги вазифинида қоллиб ва колхознинг масаласини кўриб чиқиш колхозчиларнинг умумий йиғилишига ҳавола қилинди.

Давлатга беда уруғи топширигани учун колхоз раиси ва агрономи ўринсиз мунофот бергани ва бу масалада колхозчиларга ўз таъсирини ўтказишга уринган район қишлоқ хўжалик инспекциясининг раиси ўртоқ Ражабовнинг хатоси кўрсатиб ўтилди.

ФРАНЦИЯ. Яқинда Эмьене шаҳрида деҳқонларнинг катта намойиши бўлиб ўтди. Намойишда 25 минг киши қатнашди. Деҳқонлар солиқларини қайтаришни, деҳқонларнинг аҳолини яхшилашни талаб қилишди. Намойиш қатнашчилари билан полиция ўртасида тўқнашмиш бўлиб, тўқнашмиш натижасида икки томондан юзасидан ортиқ киши ярадор бўлди. Суратда: Намойишчилар шаҳар майдонида.

Франс Пресс агентлигининг фотоси.

КЎПРИК

майд. Соэликой кўприги бу йил қурилмади, янаги йил барибир қурилиши керак.

Хўш, сиз кўприк қурасиз экан деб, бетон ишларини, асосий объектларни тўхтаётганми? Нима дейиш бу одам ахир, ўртоқлар! — Раҳмонқўловнинг кўти ушган, лунки осилган, тақир боши айланиб кўнара бошлаган эди.

— Икки ой! — деди Элибек шафқатсиз совуққонли билан уни баттар тутақтириб. — Қиш шариоати йирик бетон ишлари икки ойга тўхталибди. Аммо бу, март ойининг ўзидек компенсация қилинади.

— Демак, трестга биринчи квартал рапортини сиз берасиз? — зўғим билан сўради бошиқ.

— Йўқ, сиз берасиз! — деди Элибек кинони гушунмагандай. — Келажатга ишонган раҳбар катта галабга тугайли кичкинагина бир муваққат кечинишдан ҳайқилмади.

— Келажак! Қурилиш тўхтаиб қўйиб, оқ келажак деб, нуқул оқ тортаб аямизмида?

— Ха, келажак! Истикбол! Сиз қурасиз, топширасиз, кетасиз. Бу ерда комбинастинг хўжаликлари қолади, ҳар чўмчи цементга уларнинг қони-жони бор. Бўлғуси гўзал шаҳарни улар ҳозир ҳаёлларида яратилган. Сиз уларнинг ширин орузларини ҳам шавалга таяқласиз. Кўзингиз кўрган тешкиларни бир амаллаб тезроқ ямаш — мана сизнинг бутун фаолиятингиз. Майда ишга зўр берган одам каттасига ноқобил бўлади. Бир ойлик чироий рапорт учун бутун истабқили кўрбон берингта тайёрсиз. Рапорт! Рапорт! мақсад эмас. Биз қурилишнинг мундтадида гўгаллаб чироий қилиб рапорт ёзишимиз, кейин эса трестга қутарилиб кетишимиз ҳам мумкин... «мендан кейин оламини туфон босса ҳам майли»

деган экан қайсибир француз кири. Ахир коммунист сифатида асосий вийдон бурчимизни бажаришимиз керакми — йўқми? Ёшлар, уларнинг тақдирини, истисқоқини, ҳаётини йўқини топиб бериш кимнинг вазифаси?

Раҳмонқўлов «трестга қутарилиш» ҳақида гапирилганда Хумоннинг жойида безовта қимирлаганини пайқайди.

— Келажакни ҳам қўйинг, ёшларини ҳам қўйинг, сиз ўз ғамингизни ейласиз. «Иш» юришиб турингиз. — Раҳмонқўлов Хумоннинг сўз сиз учун бир пул. Кера